

*Drugi svet ne postoji.
Postoji samo drugačiji način življenja svog života.*

Žak Mezrin

A.C.A.B.

Svi panduri su ološ

[A.C.A.B. – All Cops Are Bastards]

Pobune su, najzad, na dnevnom redu

Pobune su, najzad, na dnevnom redu. S takvom zahuktalošću i u tolikom broju zemalja, usled čega se, u periodu nakon 2008. godine, nameće utisak da se celokupno zdanje ovog sveta komadić po komadić raspada. Pre samo deset godina, oni koji bi se odvažili da predskazuju izbijanje ustanka izlagali su se salvama podsmeha na svoj račun od strane čitinski nastrojenog sveta; međutim, danas se oni koji najavljuju povratak normalnom stanju stvari posmatraju kao pajaci. Pričalo se da ništa nije tako čvrsto, tako sigurno, kao Tunis iz vremena Ben Alija, kao Erdoganova marljiva i preduzetnička Turska, kao socijaldemokratska Švedska, kao baasistička Sirija, kao Kvebek na sedativima, ili Brazil na plaži, kao program socijalne pomoći *bolsa família* i specijalne jedinice za održavanje javnog reda. Bili smo svedoci onoga što se potom desilo. Stabilnost je srušena. Takođe, u politici će se ubuduće tek nakon najobazrivijeg preispitivanja izricati superlativne pohvale.

Pobuna može da bukne svakog trenutka, bilo kojim povodom, u bilo kojoj zemlji; kada jednom plane ona može da preraste u bilo šta. Rukovodeće instance kreću se ivicom ponora. Čini se da ih plaši čak i sopstvena senka. *Que se vayan todos!* [*Svi napolje!*] – glasio je jedan slogan, koji je u međuvremenu postao narodna izreka – opšti ton jedne epohe, žamor koji kruži od usta

do usta, i koji se naglo diže uvis, kao sekira, u trenutku kada to najmanje očekujete. Oni *najzlobniji* među političarima taj poklič ponavljaju kao svoje predizborno obećanje. Oni nemaju nikakvog izbora. Bespovratni prezir, čista negativnost, apsolutno odbijanje jedine su političke snage koje se mogu uočiti kao delatne u ovom trenutku.

Pobune su na dnevnom redu, ali ne i revolucija. Jedva da je ikada ranije, kao što je bio slučaj u zadnjih nekoliko godina, i to za tako kratko vreme, bilo toliko opsada i zauzeća zvaničnih organa vlasti, od Grčke do Islanda. Zauzeti strateške tačke u samom središtu grada, postaviti na njima šatore, podići barikade, organizovati narodne kuhinje ili skloništa, i u njima održavati skupove uskoro će postati elementarni politički refleks, ono što je nekada bio štrajk. Kao da sama epoha u kojoj živimo ostavlja belege na svojim javnim mestima – počevši od grafitu *All Cops Are Bastards* [A.C.A.B./Svi panduri su ološ] koji pripadnici jedne čudnovate internacionale orno ispisuju po zidovima gradova prilikom izbijanja svakog nereda, u Kairu i Istanbulu, u Rimu i Parizu ili Riju.

No, koliko god veliki bili potresi koji tutnje pod kapom nebeskom, čini se da revolucija svuda biva ugušena u stadijumu nereda. U najboljem slučaju, promena režima na trenutak zadovoljava potrebu za promenom sveta, da bi se odmah zatim pojavilo istovetno nezadovoljstvo. U najgorem slučaju, revolucija služi kao sredstvo postizanja ciljeva onima koji, nastupajući u njeno ime, na sve načine nastoje da je unište. Ponegde, kao u Francuskoj na primer, nepostojanje revolucionarnih snaga koje u dovoljnoj meri veruju u svoje moći otvara put onima čija se profesija sastoji upravo u tome da simuliraju veru u sebe i sopstvene snage, i da to čine na teatralan način – fašistima, naime. Nemoć se pretvara u ogorčenje.

U tom pogledu, treba to priznati, mi, ostali revolucionari, doživeli smo poraz. Ne zato što nakon 2008. godine nismo uspjeli da izvedemo revoluciju kao ostvarenje svog cilja, već stoga što smo u kontinuitetu bili lišeni revolucije *kao procesa*. Kada se neko suoči s neuspjehom, može se desiti da za to optužuje čitav svet, te da na bazi hiljadu osećanja razvije najrazličitija objašnjenja, koja mogu biti čak i *naučna*, u kojima nastoji da u sebi identifikuje one tačke koje neprijatelj uspešno koristi, i koje određuju ne slučajni, već ponavljajući karakter sopstvenih promašaja. Možda bismo mogli postaviti sebi pitanje šta ostaje, na primer, *od levice* kod revolucionara, što ih unapred osuđuje ne samo na poraz, već i na jedno gotovo potpuno gađenje. Izvestan način zastupanja gledišta moralne hegemonije za čije ostvarivanje oni naprosto nemaju sredstava je neka vrsta nastranosti nasleđena od levice. Kao i ta neodrživa težnja ka propisivanju ispravnog načina života, života koji je zaista napredan, prosvetljen, moderan, pravilan, dekonstruisan, neiskvaren. Težnja koja ispunjava ubilačkim željama onoga kome se nenadano dogodi da bude odbačen od strane reacionara-konzervativaca-mračnjaka-ograničenih-zatucanih-prevaziđenih. Strastveno nadmetanje revolucionara s levicom daleko od toga da ih podstiče na oslobađanje od njenih stega – samo ih zadržava na njihovom dobro poznatom terenu. Oslobodimo se onoga što nas sputava!

Od rada na tekstu *Pobuna koja dolazi*, naša aktivnost bila je usredsređena na one tačke u kojima su goreli sukobi koji obeležavaju naše doba. Čitali smo, borili smo se, vodili smo diskusije sa svojim drugovima iz svih zemalja i svih ideoloških strujanja, zajedno s njima našli smo se pred nevidljivim preprekama svog vremena. Neki od nas su sada mrtvi, drugi su dospeli u zatvor. Istrajali smo. Nismo poklekli u nastojanju izgradnje novih sve-

tova, niti u napadu na ovaj svet. S naših putovanja, vratili smo se sigurni u to da naša protivljenja, sukobi nisu zalutali, nisu izolovani, nisu jedni drugima nepoznati, i da ih tek treba na neki način povezati. Upravo to saznanje u prednji plan ističe informaciju u realnom vremenu s njenim sračunatim manipulisanjem percepcijom. I upravo u tome se sastoji delo protivpobune, koja počinje od tog najnižeg nivoa. Svedoci smo ne nekakvih raštrkanih sukoba, već jednog jedinstvenog svetskog talasa ustanaka među kojima postoji neprimetna komunikacija. Jedne univerzalne žeđi za susretom koja jedino može da se objasni univerzalnom razdvojenošću. Jedne opšte mržnje prema policiji koja izražava svesno odbijanje opšte atomizacije koja se sprovodi pod policijskim nadzorom. Svuda se može pročitati istovetno nespokoјstvo, istovetna suštinska panika, i kao odgovor na njih javljaju se istovetni izlivi ne indignacije, već dostojanstva. Ono što se zbiva u svetu od 2008. godine ne predstavlja nekoherentni niz besmislenih erupcija koje izbijaju u hermetičnim nacionalnim prostorima. Radi se o jednom jedinstvenom istorijskom dešavanju koje se odvija u strogom jedinstvu mesta i vremena, od Grčke do Čilea. I samo jedna *iznijansirana svetska* tačka gledišta omogućava nam da razumemo njegovo značenje. Ne smemo dozvoliti da *think tank*-ovi prigrabe isključivo za sebe kapital primenjene misli svojstvene tom dešavanju.

Svaka pobuna, koliko god bila lokalizovana, predstavlja znak nečega što je šire od nje same, od svog početka ona sadrži nešto svetsko. U njoj, zajedno se izdižemo na visinu epohe. Međutim, epoha je, isto tako, i ono što otkrivamo u dubinama sebe samih kada pristanemo da se u njih spustimo, kada zaronimo u ono što živimo, gledamo, osećamo, opažamo. U svemu tome postoji izvestan metod saznanja i određeno pravilo akcije; takode,

u svemu tome postoji objašnjenje tajne povezanosti između čiste političke siline ulične borbe i svesti o samima sebi bez šminke samotnjaštva. Upravo na dnu svake situacije, na dnu svakog od nas, treba tražiti smisao epohe. Upravo tu „mi“ sebe pronalazimo, upravo tu se povezuju istinski prijatelji, koji, rasuti na četiri strane sveta, ipak koračaju zajedno.

Konspiracionisti su kontrarevolucionari makar i samo zato što učešće u zaveri smatraju povlasticom isključivo instanci moći. Ako je očigledno da instance moći vode zavere kako bi održale i proširile svoje pozicije, ništa manje nije tačno ni to da se *zavera odigrava svuda* – u haustorima zgrada, kraj aparata za kafu, oko kebaba, za vreme zauzimanja određenog objekta, u radionicama, prilikom šetnje, tokom večerinki, u sentimentalnim vezama. I sve te veze, svi ti razgovori, sva ta prijateljstva, čine sitno tkanje, na svetskom nivou, jedne delatne istorijske partije – „naše partije“, kako je to govorio Marks. Postoji, naspram objektivnog zavereništa poretka stvari, jedna neodređena zavera u kojoj *de facto* učestvujemo. No najveća zbrka vlada unutar nje. Svuda gde se naša partija sudara sa sopstvenim ideološkim nasleđem, ona je zaglibljena u čitavom nizu poraženih i upokojenih revolucionarnih tradicija, koje pak zahtevaju da im se ukazuje poštovanje. Strateška inteligencija polazi od srca a ne od mozga, i krivica ideologije sastoji se upravo u tome da održava barijeru između misli i srca. Drugim rečima, izlaz treba da pronademo na onom mestu na kojem se već nalazimo. Jedina partija koju treba izgraditi jeste ona koja već postoji. Treba da se otarasimo kompletnog mentalnog krša koji predstavlja prepreku jasnom poimanju naše zajedničke situacije, našeg „zajedničkog ovozemaljstva“, prema Gramšijevom izrazu. Našem nasleđu ne prethodi nikakvo zaveštanje.

Kao i svaki medijski slogan, deviza „Mi smo 99%“ svoju efikasnost ne duguje onome što izražava, već onome što ne izražava. Ono što ona ne izražava, to je identitet tih 1% koji se sastoji od moćnikā. Odlika onih koji čine taj 1% nije to da su oni bogati (u Sjedinjenim Američkim Državama bogatih svakako ima više od 1% ukupnog stanovništva), kao ni to da su oni slavni (jer oni su pre diskretni, uostalom ko u današnje vreme nema pravo na svojih pet minuta slave). Ono što odlikuje pripadnike pomenutog 1% jeste da su oni *organizovani*. Oni se, čak, organizuju kako bi na organizovan način organizovali živote onih van tih 1%. Istina tog slogana je okrutna a svodi se na to da brojnost nema nikakav značaj: možete činiti 99% i istovremeno biti savršeno potlačeni. Nasuprot tome, kolektivne pljačke u Totenhemu na jasan način pokazuju kako ljudi prestaju da budu siromašni onog trenutka kada počnu da se organizuju. Postoji značajna razlika između mase siromašnih i mase siromašnih koji su rešeni da stupe u zajedničku akciju.

Organizovati se nipošto ne znači biti članovima iste organizacije. Organizovati se znači delovati u skladu s određenim zajedničkim gledištima, na bilo kojem nivou. Ali, ono što predstavlja lošu stranu te situacije nije „bes ljudi“ niti njihova nemastina, to nije dobra volja aktivistā niti širenje kritičke svesti, kao ni ponavljanje anarhističkog čina. Ono što nam nedostaje to je opšte gledište u vezi s tom situacijom. Bez tog vezujućeg elementa, preduzete akcije bez traga se gube u zaboravu, život ima oblik sna a pobune završavaju na stranicama školskih udžbenika.

Svakodnevno obilje informacija, za neke alarmantnih za druge skandaloznih, oblikuje naše shvatanje jednog sveta koji je u svojoj ukupnosti nerazumljiv. Njegova haotična privlačnost jeste dim i magla bojišta koji ga štite od bilo kakvog napada. I

upravo zahvaljujući tome što je jedan od njegovih aspekata nemogućnost uspostavljanja vlasti nad njim, *stvarna* vlast postaje moguća. Tu je čitava varka. Prihvatajući upravljanje krizom kao tehniku vladanja, kapital ne samo što je kult napretka zamenio pretnjom katastrofe, on je za sebe rezervisao strateško razumevanje sadašnjeg trenutka, sveobuhvatni pogled na celinu operacija koje su u toku. To je ono pravo koje mu treba osporiti. Kada je u pitanju strategija, radi se o tome da sebi ponovo obezbedimo dva koraka prednosti u odnosu na globalnu vladavinu. Nije reč o jednoj „krizi“ iz koje se treba iskobeljati, već o jednom ratu u kojem moramo izvojevati pobedu.

Zajedničko razumevanje situacije ne može nastati objavljivanjem jednog teksta, već kroz pokretanje i vođenje međunarodne rasprave. A da bi se neka rasprava zaista i dogodila neophodno je za početak postaviti određene orijentire. Na primer, evo jednog. Tradiciju i revolucionarna stanovišta ispitati smo pomoću probnog kamena istorijskih okolnosti nastojeći da presečemo hiljadu zamišljenih niti koje Gulivera revolucije okivaju za tle. Tumarajući u mraku ispitivali smo koji pravci delovanja, koji postupci, koje misli bi nam mogle omogućiti da se izvučemo iz današnjeg ćorsokaka. Nema revolucionarnog pokreta bez odgovarajućeg jezika pomoću kojeg se može istovremeno artikulirati situacija sa kojom se suočavamo i ono moguće kao sredstvo izlaženja na kraj sa njom. Redovi koji slede predstavljaju prilog razvoju takvog jezika. U tu svrhu, ovaj tekst se istovremeno objavljuje na osam jezika i četiri kontinenta. Ako se nalazimo svuda, ako se za nas može reći da predstavljamo borbene jedinice, potrebno je i da se kao takvi organizujemo, na svetskom nivou.

MERRY CRISIS AND
HAPPY NEW FEAR

ΧΡΟΝΟΣ

ΕΚΣΙΡΗΚΗ

Atina, decembar 2008. godine
Živela kriza i srećna Nova godina straha